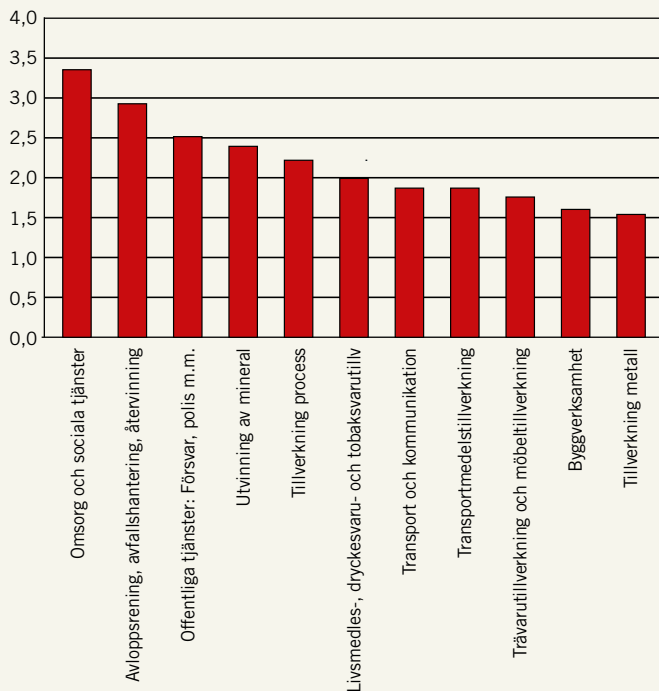

Belastning i arbete

Belastningsfaktorer är vanligaste orsak till anmälda arbetssjukdomar och en av de vanligaste orsakerna till anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro. Belastningssjukdomar förorsakas ofta av en kombination av olika faktorer. Tunga lyft och förflyttningar av bördor, ensidigt och monotont arbete samt olämpliga arbetsställningar är vanliga anledningar. När det gäller arbetsolyckor är rörelse med belastning en vanlig orsak som innebär att olyckan orsakats av ett tungt lyft eller någon annan fysiskt ansträngande

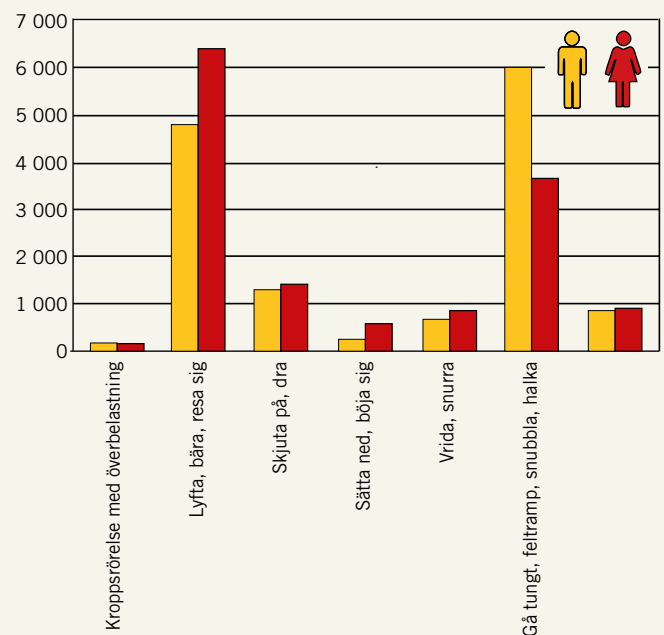
Belastningsrelaterade arbetsolyckor med sjukfrånvaro Sett över en femårsperiod, 2009–2013, har antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro på grund av belastning ökat med drygt 28 procent. Störst andel anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro kommer från åldersgruppen 45–54, drygt 29 procent. I denna åldersgrupp är det något vanligare med anmälningar från kvinnor, 52 procent. När det gäller samtliga anmälningar för perioden 2009–2013 är det mycket små skillnader i antalet anmälningar sett ur ett könsperspektiv.

Figur 1. Anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta orsakat av belastning 2009–2013, efter näringsgren

Flest arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta, 3,35, orsakat av belastning som registrerats under perioden 2009–2013 avser branschgrupp Omsorg och sociala tjänster. Avloppsrening, avfallshandling, återvinning hade näst flest arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta, 2,94. Bland kvinnor är det Omsorg och sociala tjänster som har den klart högsta relativa frekvensen, 3,64, medan det bland män är Avloppsrening, avfallshandling, återvinning, 3,15.

Figur 2. Anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro orsakat av belastning 2009–2013, efter avvikelse

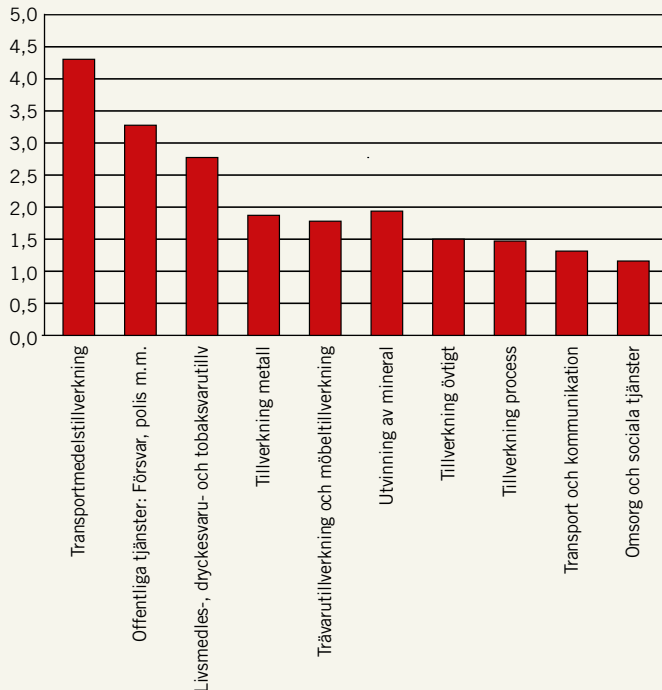
Vanligaste orsaken till anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro orsakade av belastning är att lyfta (tungt), bära eller resa sig, 40 procent. Bland kvinnor är det att lyfta (tungt), bära eller resa sig som är vanligaste orsaken, 46 procent, medan det bland män är gå tungt, feltramp, snubbla, halka, 42 procent.

Belastningsrelaterade arbetssjukdomar

Sett över en femårsperiod, 2009–2013, har antalet anmälda arbetssjukdomar på grund av belastning ökat med drygt 6 procent. Störst andel anmälda arbetssjukdomar kommer från åldersgruppen 45–54, drygt 31 procent. I denna åldersgrupp är det något vanligare med anmälningar från kvinnor, 56 procent. När det gäller samtliga anmälningar för perioden 2009–2013 är det mycket små skillnader i antalet anmälningar sett ur ett könsperspektiv.

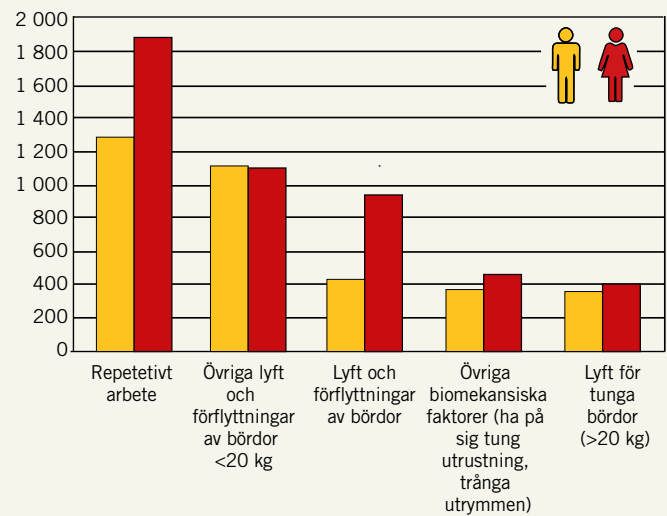
Korta arbetsskadefakta Nr 5/2014

Figur 3. Anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta orsakat av belastning 2009–2013, efter branschgrupp

Flest arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta, 4,30, orsakat av belastning som registrerats under perioden 2009–2013 avser branschgrupp Transportmedelstillverkning. Offentliga tjänster: Försvar, polis m. m. hade näst flest arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta, 3,27. Både bland män och bland kvinnor är det Transportmedelstillverkning som har den klart högsta relativa frekvensen, men frekvensen för kvinnor är betydligt högre, 7,86, än för män, 3,41.

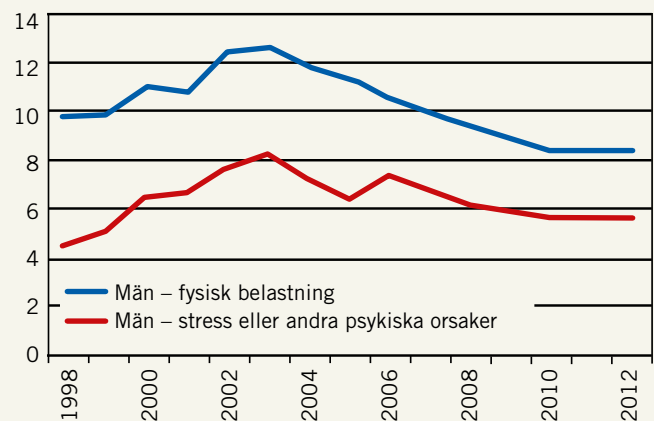
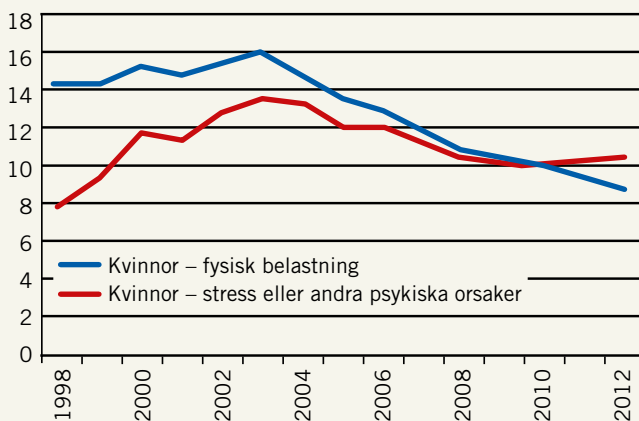
Figur 4. Anmälda arbetssjukdomar orsakat av belastning 2011–2013, efter kön och exponeringsfaktor

Vanligaste orsaken till anmälda arbetssjukdomar orsakade av belastning för både kvinnor och män är repetitivt arbete, cirka 21 procent. Näst vanligaste är Övriga lyft och förflyttningar av bördor < 20 kg, cirka 15 procent.

Arbetsorsakade besvär till följd av belastning
Mellan 2003 och 2010 minskade de arbetsorsakade besvären av både fysiska och psykiska orsaker. Om man lägger ihop de orsaker som handlar om fysisk belastning på rörelseapparaten (tung manuell hantering, påfrestande arbetsställningar och korta upprepade arbetsmoment) så utgör dessa tillsammans för män fortfarande en vanligare orsak till arbetsorsakade besvär än stress och andra psykiska påfrestningar. För kvinnor utgör fysisk belastning och psykiska påfrestningar 2010 en lika stor orsak till besvär.

Figur 5. Kvinnor och män som fått besvär till följd av fysisk belastning respektive stress eller andra psykiska orsaker. 1999–2012.

Källa: AV/ISA, SCB/Arbetsorsakade besvär 2012